

سرشماریه	: طیب نیا، سید محسن، ۱۳۵۵ -
عنوان و پدید آور	: مثنوی حیدری
مشخصات نشر	: قم: رسالت، ۱۳۹۴ -
مشخصات ظاهری	: ۱۵۸ ص.
شابک	: 3 - 83 - 6838 - 964 - 978
وسعت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: علی بن ابی طالب علیه السلام ، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - احادیث
موضوع	: علی بن ابی طالب علیه السلام ، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - شعر
موضوع	: علی بن ابی طالب علیه السلام ، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - فضائل
موضوع	: شعر مذهبی فارسی - قرن ۱۴ - احادیث شیعه
رده بندی سنگره	: ۱۳۹۴ م ۲۵ ی / PIR ۸۲۵۲
رده بندی دهی	: ۸۶۱ / ۶۲
شماره کتابخانه ملی	: ۴۰۵۹۵۱۶

انتشارات رسالت

مثنوی حیدری

سید محسن طیب نیا

چاپ اول / ۱۳۹۷ / ۱۵۰۰ نسخه

چاپخانه اشراق

شابک: ۳ - ۸۳ - ۶۸۳۸ - ۹۶۴ - ۹۷۸

قیمت: ۹۰۰۰۰ ریال

صندوق الکترونیکی مؤلف: mohsentayyebi10@gmail.com

تلفن مرکز پخش قم: ۳۷۸۳۳۳۳۲ (۰۲۵)

www.ketab.ir

این اثر نامیز را تقدیم می‌کنم

به وجود مقدّس حضرت ولیّ عصر علیه السلام

که چشمم از فراق سوگوار است

که نجوایش دمام یار یار است!!

مگودیگر تو را با ما چه کار است

بیا بشنو ز دل ای یوسف حُسن

فهرست

مقدمه.....	۱۳
در معارف توحیدی و خداشناسی.....	۱۹
در بیان نعمت‌های الهی.....	۲۹
در مدح پیامبر اعظم و خاتم انبیاء محمد مصطفی ﷺ.....	۳۴
بیان قطره‌ای از مناقب امیرالمؤمنین ﷺ.....	۳۷
وصف حضرت امیرالمؤمنین ﷺ در قرآن.....	۴۰
امیرالمؤمنین ﷺ باب شهر علم رسول خدا ﷺ.....	۵
رشادت مولا ﷺ در جنگ‌ها.....	۱۲
رسول خدا ﷺ فرمود: گوشت و خون علی ﷺ از من است.....	۵۳
گام‌های مولا ﷺ بر دوش مصطفی ﷺ و شکستن بت‌ها.....	۵۶
امیرالمؤمنین ﷺ شاه مردان و ولی خدا.....	۵۸
علی ﷺ وجه الله.....	۶۰
حضرت مولا ﷺ اولین مسلمان و حامی رسول خدا ﷺ.....	۶۱

- ۶۲..... مولا علی علیه السلام هارون پیامبر علیه السلام و اعلم امت
- ۶۳..... بیان غدیر و ولایت امیر علیه السلام
- ۶۷..... نقض پیمان غدیر توسط مردمان سست ایمان
- ۶۸..... نقد صوفیه و فرقه‌های آن
- ۷۱..... دین را باید از فقیهان با تقوا گرفت
- ۷۳..... مکتب مولا علیه السلام غیر از تفکرات فلسفی و صوفیانه است
- ۷۴..... کلام مولا علیه السلام حکمت و معرفت است
- ۷۵..... معارف و حبس، غیر از معارف بشری است
- ۷۷..... اگر تمام دریاها جواهر و درختان قند شوند
- ۷۷..... حکاکای سر در بهشت
- ۷۷..... داستان بستن تمام باب‌ها جز باب مولا علیه السلام
- ۸۰..... عشق مولا علیه السلام قلب‌ها را می‌ریاید
- ۸۰..... ذکر آسمان و زمین و همه «یا علی»
- ۸۱..... بی‌ولای مولا علیه السلام عبادات باطل است
- ۸۲..... دشمنان علی علیه السلام منافقند
- ۸۳..... عاقبت دشمنی و زیدن با امیرالمؤمنین علیه السلام
- ۸۵..... پاداش شیعیان مولا علیه السلام در قیامت
- ۹۰..... پند و اندرز به دل‌های بیدار
- ۹۴..... باز از مناقب بی‌کران مولا علی علیه السلام بشنوید
- ۹۸..... ولایت مولا علی علیه السلام آب حیوان
- ۹۹..... باز هم از عظمت و مقام مولا علیه السلام بشنو

- ۹۹..... رهپویان حقیقت باید دامن مولا علیه السلام را بگیرند
- ۱۰۰..... بارگاه امیرالمؤمنین علیه السلام قلبه گاه عارفان حقیقی
- ۱۰۱..... عرض ادب به پدر و مادر مولا علیه السلام و پدر و مادر و همسر رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۱۰۳..... هدایت منحصر در مکتب مولا علیه السلام و فرزندان مطهرش
- ۱۰۶..... فرزندان علی علیه السلام مهدی موعود علیه السلام نجات دهنده‌ی بشریت
- ۱۱۰..... مولا علی علیه السلام جمع اسرار الهی در عالم
- ۱۱۳..... اهل فکر و اندیشه و فقه، ولایشان علی علیه السلام است
- ۱۱۵..... عشق مولا علیه السلام در قلوب اهل یقین
- ۱۱۶..... نفس‌های مولا علیه السلام بوی خدا می‌دهد
- ۱۱۸..... رسول خدا صلی الله علیه و آله و علی علیه السلام از یک درخت و سایر مردم از درختان دیگر
- ۱۱۹..... تبرّی و بی‌زاری از غاصبان حق مولا علی علیه السلام
- ۱۲۰..... جایگاه عقل و عشق در پیشگاه مولا امیرالمؤمنین علیه السلام
- ۱۲۰..... علی علیه السلام و رسول خدا صلی الله علیه و آله دو پدر این امت
- ۱۲۱..... در بیان مظلومیت و شهادت حضرت زهرا علیه السلام و حضرت محسن علیه السلام
- ۱۲۳..... بیان گوشه‌ای از رشادت امیرالمؤمنین علیه السلام در جنگ‌ها
- ۱۲۶..... عرض ارادت به محضر امام مبارک حسن مجتبی علیه السلام
- ۱۲۶..... امیرالمؤمنین علیه السلام میزان حق در تمام زمان‌ها
- عشق ورزیدن به امیرالمؤمنین علیه السلام برجسته‌ترین عنوان کارنامه‌ی مؤمن
- ۱۲۷..... در رستخیز
- ۱۲۸..... امیرالمؤمنین علیه السلام مولود کعبه و اسم اعظم الهی و تاج سر انبیاء
- ۱۲۹..... امیرالمؤمنین علیه السلام هویت و تمام قرآن

- ۱۳۰.....امیرالمؤمنین ؑ دریای جوشان محبت خدا
- ۱۳۱.....علی بن ابی طالب ؑ دریای خروشان و
- ۱۳۱.....جام مولا ؑ شراب کوثر است.....
- ۱۳۲.....بازگاه ملکوتی امیرالمؤمنین ؑ قبله گاه عاشقان.....
- ۱۳۲.....علی ؑ قسمت کننده ی بهشت دوزخ و تمام علم.....
- ۱۳۳.....عشق به مولا ؑ آتش جهنم را خاموش می کند.....
-امیرالمؤمنین ؑ میزان حق و باب جنّت و جانِ کَل و بطنِ قرآن
- ۱۳۴.....و آفتاب عالم.....
- ۱۳۵.....امیرالمؤمنین ؑ مظهر عدل الهی و آیة العظمای حق.....
- ۱۳۷.....این اشعار، باغ فردوس است.....
- ۱۳۷.....بیان برخی از ویژگی های آخر الزما.....
- ۱۳۹.....ویژگی های یک شیعه.....
- ۱۴۰.....امیرالمؤمنین ؑ نگین آفرینش و باب الطاف الهی.....
- ۱۴۱.....امام علی ؑ تمام عقل و علم و میزان.....
- ۱۴۲.....امیرالمؤمنین ؑ مخزن علم خدا و نقطه ی «باء» بسم الله الرحمن الرحیم.....
- ۱۴۲.....قلب مولانا علی ؑ رکن شب قدر.....
- ۱۴۵.....وصف شهادت امیرالمؤمنین ؑ و
- ۱۴۷.....حلقه برگوش آستان مولا علی ؑ هستم.....
- ۱۴۸.....در مذمت ریاحواری.....
- ۱۴۹.....«یا علی» ذکر عاشقان راه حق.....
- ۱۵۰.....عشق به مولا ؑ اصل تمام خوبی های عالم.....

- ۱۵۱ «یا علی» آخرین ذکر
- ۱۵۱ مناجات قلم با مولای عابدان
- ۱۵۲ خطاب به وجود مقدس امام رضا
- ۱۵۳ خطاب به وجود مقدس ولی عصر
- ۱۵۴ نجات پایانی با خداوند

مقدمه

در احادیث شیعه، سنی و هزاره‌ی مقام بسیار والا و بی نظیر حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) نقل شده است:

لَوْ أَنَّ الْغِيَاضَ أَقْلَامٌ، وَالْبَخَرَ مِدَادٌ، وَالْجَنُّ حُسَابٌ،
وَالْإِنْسُ كُتَّابٌ، مَا أَحْصَوْا فَضَائِلَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (علیه السلام).^۱
اگر درختان قلم، و دریاها مداد، و پریان حساب‌گر،
و آدمیان نویسنده باشند، فضائل علی بن ابی طالب را نتوان
به حساب آوردند.

آری، طبق این سخن نورانی حضرت رسول خدا (صلی الله علیه و آله) فضائل و مناقب
علی بن ابی طالب (علیه السلام) بی نهایت است و هیچ کس نتواند فضائل و مناقب
آن حضرت (علیه السلام) را به تمامه بازگو کند.

بنابراین امت اسلام - چه شیعه و چه اهل سنت - همگی معترف به
فضائل بی مثال و بی مانند حضرت مولانا علی بن ابی طالب (علیه السلام) هستند.

۱. مناقب خوارزمی، ص ۳۲؛ کفایة الطالب، ص ۷۵؛ فرائد السمطين، ص ۲۳۱؛ لسان
المیزان، ص ۲۰۲ و ...

اکنون به چند حدیث دیگر که بزرگان اهل سنت در کتب خویش، درباره مقام والای حضرت اسدالله الغالب علیه السلام نقل نموده‌اند، توجه فرمائید:

● قال رسول الله ﷺ:

أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلَى بَابِهَا، فَمَنْ أَرَادَ الْعِلْمَ فَلْيَأْتِ بَابَهُ.^۱
من شهر علم و علی باب آن است؛ پس هر کس علم
می‌خواهد از درش آید.

● قال رسول الله ﷺ:

أَنَا مَدِينَةُ الْجَنَّةِ وَعَلَى بَابِهَا، فَمَنْ أَرَادَ الْجَنَّةَ فَلْيَأْتِهَا
مِنْ أَمَامِي.^۲
من شهر بهشت و علی باب آن است؛ پس هر کس بهشت
می‌خواهد باید از درش آید.

● قال رسول الله ﷺ:

عَلَى بَابِ عِلْمِي وَمُبَيَّنٌ لِأُمَّتِي مَا أُزِيلُ بِهِ مِنْ بَعْدِي؛
حُبُّهُ إِيْمَانٌ وَبُغْضُهُ نِفَاقٌ، وَالتَّظَرُّ إِلَيْهِ رَافِقٌ وَمَعَانِيَةُ عِبَادَةٍ.^۳
علی باب علم من است، و بیان می‌کند برای امت من پس از من

۱. تاریخ بغداد، ج ۴، ص ۳۴۸؛ مناقب ابن مغازلی، ص ۸۱؛ حاکم نیشابوری، ج ۳، ص ۱۲۷؛ البداية والنهاية، جزء هفتم، ص ۳۵۹؛ مجمع الزوائد، ج ۹، ص ۱۱۴؛ ذخائر العقبی، ج ۱، ص ۷۷؛ جامع الاصول، ج ۹، ص ۴۷۲ و...

۲. مناقب ابن مغازلی، ص ۸۶؛ ینایع المودة، ص ۷۳؛ تاریخ امیرالمؤمنین علیه السلام، ج ۲، ص ۴۵۷ و...

۳. صواعق المحرقة، ص ۷۳؛ اسعاف الراغبین، ص ۱۷۱؛ ینایع المودة، ص ۲۸۲؛ کنز العمال، ج ۱۱، ص ۴۱۶ و...

رسالت مرا، دوستی علی ایمان است و دشمنی علی نفاق است،
و نظر سوی علی رأفت است، و دوستی علی عبادت است.

● قال رسول الله ﷺ:

أَنَا وَعَلِيٌّ مِنْ شَجَرَةٍ وَاحِدَةٍ وَالنَّاسُ مِنْ أَشْجَارٍ شَتَّى.^۱
من و علی از یک درختیم و سایر مردمان از درختان دیگر.

● قال رسول الله ﷺ:

يَا عَلِيُّ أَنْتَ مِنِّي وَأَنَا مِنْكَ.^۲
ای علی! تو از منی و من از تو هستم.

● قال رسول الله ﷺ:

عَلِيٌّ مَعَ الْحَقِّ وَالْحَقُّ مَعَ عَلِيٍّ.^۳
علی همیشه با حق است و حق همیشه با علی است.

● قال رسول الله ﷺ:

عَنْوَانُ صَحِيفَةِ الْمُؤْمِنِ حُبُّ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ.^۴

۱. تاریخ مدینه دمشق، ج ۴۲، ص ۶۵؛ بنایع الموده، ص ۱۱۳؛ کنز العمال، ج ۳۲۹۳۶.

الدر المنثور، ج ۴، ص ۴۴؛ ذخائر العقبی، ص ۱۶ و...

۲. صحیح بخاری، ج ۳، ص ۱۶۸؛ مستدرک علی الصحیحین، ج ۳، ص ۱۲۰؛ سنن الکبری، ج ۸، ص ۵۰ و...

۳. تاریخ بغداد، ج ۱۴، ص ۳۲۳؛ مجمع الزوائد، ج ۷، ص ۲۳۵؛ تاریخ دمشق، ج ۴۲، ص ۴۴۹؛ مناقب ابن مردویه، ص ۱۱۳؛ کنز العمال، ج ۵، ص ۳۰ و...

۴. انصواع المحرقة، ج ۱، ص ۱۹۳؛ مناقب ابن مغازلی، ص ۲۴۳؛ تاریخ دمشق، ج ۵، ص ۲۳۰ و...

در روز قیامت، برجسته‌ترین چیزی که در کارنامه‌ی مؤمن مشاهده می‌شود، عشق ورزیدن به علی بن ابی طالب است.

● قال رسول الله ﷺ:

شِيعَةُ عَلِيٍّ هُمُ الْفَائِزُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.^۱

شیعیان علی همان رستگاران روز قیامت‌اند.

● قال رسول الله ﷺ:

أَعْلَمُ أُنْسِي مِنْ بَعْدِي، عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ.^۲

علی بن ابی طالب بعد از من فردا این امت است.

● قال رسول الله ﷺ:

لَوْ اجْتَمَعَ النَّاسُ عَلَى حُبِّ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ لَمَا خَلَقَ اللَّهُ النَّارَ.^۳

اگر مردمان بر محبت علی بن ابی طالب یکدل می‌شدند، خداوند جهنم را خلق نمی‌کرد.

و صدها حدیث معتبر دیگری که دانشمندان اهل سنت در باره‌ی مناقب والای حضرت علی بن ابی طالب علیه السلام نقل نموده‌اند.

البته حق علی بن ابی طالب علیه السلام زمانی ادا می‌شود که مسلمان او را به

۱. الدر المنثور، ج ۶، ص ۳۹۷؛ شواهد التنزیل، ج ۱، ص ۵۰۰؛ مناقب خوارزمی،

ص ۱۱۳؛ المعجم الکبیر، ج ۶، ص ۳۵۴ و...

۲. کنز العمال، ج ۳۲۹۹۷ و...

۳. مناقب خوارزمی، ص ۱۳۱؛ ینایع المودة، ص ۲۱۳ و...

عنوان جانشین و خلیفه‌ی بلا فصل رسول خدا ﷺ بپذیرند و هیچ کس را بر آن حضرت ﷺ مقدم ندارند.

و افتخار ما شیعیان این است که این حقیقت را پذیرفته‌ایم و حضرت ﷺ را بر همه‌ی انسان‌ها - بعد از رسول خدا ﷺ - مقدم و برتر می‌دانیم.

با ترجمه ویرایش معتبر نبوی در شأن مولا علی بن ابی طالب ﷺ می‌گوئیم:

مطالبی که در این کتاب درباره‌ی وجود مقدس امیرالمؤمنین ﷺ و فضائل بی‌کران آن بزرگواران شعر بیان شده، نه تنها مبالغه نیست؛ بلکه قطره‌ای از مناقب اسدالله المنان ﷺ است.

ما در این مجموعه برای بیان مناقب مولا علی ﷺ زبان شعر را انتخاب کرده‌ایم؛ زیرا زبان شعر علاوه بر این که ربانی زیبا، هنرمندانه و دلنشین است؛ همچنین این زبان در ذهن مخاطب می‌ماند و به سختی فراموش می‌گردد.

اکثر اشعاری که بیان نموده‌ایم، در حقیقت ترجمه‌ی آیات و روایات - در مناقب امیرالمؤمنین ﷺ - به زبان شعر است که ما در بسیاری از جاها در پاورقی، روایات و اسناد آن را هم ذکر کرده‌ایم.

امیدوارم این مجموعه‌ی کوچک مورد مقبولیت حضرات معصومین ﷺ واقع گردد و ذخیره‌ای باشد برای فردای قبر و قیامت من و تمام عزیزانی که آن را می‌خوانند و این حقیر را از دعای خیرشان فراموش نمی‌کنند.

در پایان از استاد ادیب و ارجمند جناب حجة الاسلام والمسلمین
حاج شیخ علی معجزاتی - که از راهنمایی های ایشان در ویرایش اشعار
بسیار بهره مند شدم - کمال تشکر و امتنان را دارم.

یا مولا یا امیرالمؤمنین !

ای برادر رسول خدا ﷺ ما عاشقانت این را از عمق قلبمان می گوئیم :

گر به سجده کن هزاران سال شد	بی ولای مرتضی ابطال شد
ذره ای از خصال پادشاهی مرتضی	هر دو عالم را کند عرش خدا
نور حکمت از ندای شاه شود	هر که جز این گوید او خاسر شود
راه اقوم، اصل برهان مرتضی است	تا قیامت روح قرآن مرتضی است
	سید محسن طیب نیا